

Puolustusministeriön hallinnonalan tulostavoiteasiakirja vuodelle 2025

Sisällys

1	Petteri Orpon hallitusohjelman keskeisimmät strategiset linjaukset	3
2	Yhteiskunnallinen vaikuttavuus	4
3	Tulostavoitteet	5
4	Voimassaolo ja allekirjoitukset	9

1 Hallitusohjelman toimeenpano ja strategiset linjaukset

Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tärkeimpinä päämäärinä on turvata Suomen itsenäisyys ja alueellinen koskemattomuus, estää Suomen joutuminen sotilaalliseen konfliktiin ja taata suomalaisten turvallisuus ja hyvinvointi. Naton jäsenmaana Suomi ylläpitää vahvaa kansallista puolustuskykyä kaikissa olosuhteissa sekä varautuu vastaanottamaan apua liittolaisiltaan sekä antamaan apua ja tukemaan muita Nato-jäsenmaita velvollisuuksiensa mukaisesti.

Suomen puolustus perustuu vahvaan kansalliseen puolustuskykyyn osana liittokunnan yhteistä pelotetta ja puolustusta. Suomi osallistuu täysimääräisesti Naton kaikkeen toimintaan ilman ennakkorajoituksia, mukaan lukien Naton rauhan ajan yhteisen puolustuksen tehtäviin sekä sitoutuu Naton 360-asteiseen eli koko liittokunnan kattavaan pelotteeseen ja yhteiseen puolustukseen. EU:n puolustusyhteistyön syventäminen säilyy Suomen EU-politiikan prioriteettina ja EU:n puitteissa annetut sitoumukset toteutetaan. Muuta puolustusyhteistyötä kehitetään ottaen huomioon Suomen toteutunut Nato-jäsenyys.

Puolustuskyky perustuu jatkossakin yleiseen asevelvollisuuteen, koko maan puolustamiseen ja korkeaan maanpuolustustahtoon. Suomi on sitoutunut liittokunnan taakanjakoon ja se edellyttää ylivaalikautisesti puolustusbudjettia, joka asettuu vähintään Naton yhteisesti määrittämälle tavoitetasolle. Puolustusbudjetin on mahdollistettava puolustuskyvyn pitkäjänteinen ylläpito ja kehittäminen siten, että henkilöstö, toiminta sekä materiaali-investoinnit ovat keskenään tasapainossa.

Suomi jatkaa puolustusmateriaali- ja koulutustukea Ukrainalle, ja luovutettu suorituskyky korvataan puolustushallinnolle. Puolustushallinnon Ukraina-tukea ja yhteistyötä suunnitellaan myös pidemmälle aikavälille.

2 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tärkeimmät osatekijät ovat Suomen laissa puolustusministeriön hallinnonalalle säädetyt tehtävät sekä hallitusohjelman, valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä puolustuselonteon (VNS 9/2024 vp, VNS 3/2024 vp) ja Yhteiskunnan turvallisuusstrategian linjausten ja niissä asetettujen tavoitteiden toteuttaminen.

Osana Naton yhteistä pelotetta ja puolustusta Suomi puolustaa aluettaan ja kansalaisiaan kokonaisuutensa periaatteiden mukaisesti kaikkia yhteiskunnan voimavaroja hyödyntäen. Puolustusta ylläpidetään ja kehitetään hallitusohjelman ja puolustuselontekojen mukaisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin ja mahdollisuuksiin. Puolustusyhteistyöllä vahvistetaan Suomen ja liittokunnan puolustusta keskeisimpien liittolaisten ja kumppanien kanssa kaikissa turvallisuustilanteissa. Suomeen kohdistuvaan laaja-alaiseen vaikuttamiseen varaudutaan yhteistoiminnassa muiden toimijoiden kanssa kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisesti.

Puolustusministeriön hallinnonalalle asetetaan seuraavat yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet, joita toteutetaan Pohjois-Atlantin sopimuksen (SopS 18/2023) sekä Pohjois-Atlantin liiton, kansallisten edustajien ja kansainvälisen henkilöstön asemasta tehdyn sopimuksen (SopS 43/2023) mukaisesti:

- Suomen etujen mukainen puolustuspolitiikka
- Ennaltaehkäisevä sotilaallinen puolustuskyky sekä kyky sotilaallisen voimankäytön torjuntaan
- Turvallinen yhteiskunta sekä varautuminen laaja-alaisen vaikuttamisen torjuntaan
- Kansainvälisen turvallisuuden vahvistaminen

Yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista arvioidaan kansallisesti hallituksen vuosikertomuksen laatimisesta annetun ohjeistuksen mukaisesti. Arviointi perustuu kokonaisarvioon hallitusohjelman ja valtioneuvoston selontekojen linjausten ja tavoitteiden toteutumisesta puolustuksen valmiuden ja suorituskyvyn kehittämisessä sekä toimintaedellytysten parantamisessa.

Nato arvioi jäsenmaiden panostusta yhteiseen puolustukseen useilla määrällisillä ja laadullisilla mittareilla, jotka Suomi ottaa huomioon puolustuksensa kehittämisessä ja resursoinnissa ja raportoi näiden toteutumisesta Natolle.

3 Tulostavoitteet

3.1 Puolustusministeriön keskeisimmät tulostavoitteet

Puolustusministeriö vastaa valtioneuvoston osana ja hallinnonalansa ohjaajana puolustuspolitiikan ja puolustusyhteistyön, sotilaallisen maanpuolustuksen, muiden viranomaisten tukemisen, kansainvälisen avun antamisen ja vastaanottamisen sekä sotilaallisen kriisinhallinnan ohjauksesta, valmistelusta ja seurannasta sekä kokonaisuomaanpuolustuksen yhteensovittamisesta.

Puolustusministeriön toiminnan tavoitteena on toimintaympäristön vaatimuksia vastaavat toimintaedellytykset puolustuskyvyn ylläpidolle ja kehittämiselle. Painopisteenä on Suomen puolustuksen yhteensovittaminen osaksi Naton yhteistä puolustusta.

Hallitusohjelmaan (Orpo 2023) ja hallituksen lainsäädäntöohjelmaan perustuen puolustusministeriön toimintayksiköille ja erillisyyksiköille asetetaan vuonna 2025 seuraavat toiminnalliset tulostavoitteet:

Puolustusministeriön tulostavoitteita

1. Puolustuselonteon toimeenpano	Puolustusministeriö on muodostanut puolustuselonteon linjauksista kehyskauden suunnitelman ja tavoitteet hallinnonalan toiminta- ja taloussuunnitelmaan ministeriölle ja Puolustusvoimille sekä näihin perustuen valmistellut tulostavoitteet vuodelle 2026 sisältäen arviointi- ja raportointikriteerit. Ministeriön toimintayksiköt ovat aloittaneet puolustuselonteon linjauksien toimeenpanon toimialoillaan em. suunnitteluun perustuen.
2. Nato-integraation toimeenpano sekä Suomelle asetettujen velvoitteiden toteutus	Puolustusministeriö on varmistanut kansallisten tavoitteiden mukaisesti Naton pelotteeseen ja puolustukseen integroitumisen ja siihen liittyvien työlinjojen toimeenpanon sekä Naton läsnäolon valmistelut vuodelle 2025 asetettujen suunnitelmien mukaisesti.
3. Kansainvälisen puolustusyhteistyön kehittäminen	Puolustusministeriö on varmistanut kansallisten tavoitteiden saavuttamisen puolustusyhteistyössä Suomen puolustuskyvyn tukemiseksi ja yhteistoimintakyvyn parantamiseksi vuodelle 2025 asetettujen suunnitelmien mukaisesti.
4. Strategisten hankkeiden toimeenpano	Puolustusministeriö on tarkentanut teollisen yhteistyön kokonaisuuden vastaamaan toimintaympäristön muutoksia yhteistyössä Yhdysvaltain hallinnon, teollisuuden ja muiden F-35-käyttäjien kanssa. Hankkeen toteutuneiden kustannusten ja kustannusarvioiden vertailukelpoisuutta ja jäljitettävyyttä on parannettu vuoden 2025 alussa laaditun suunnitelman mukaisesti.
5. Puolustusteollisuuden toimintaedellytysten ja teknologisen perustan kehittäminen	Puolustusministeriö on kehittänyt puolustusteollisuuden toimintaedellytyksiä sekä puolustuksen teknologista ja teollista perustaa materiaalipoliittisen strategian linjausten mukaisesti erityisesti hallitusten välisen hankintamallin sekä teollisen yhteistyön periaatteiden tarkastelun osalta vuoden 2025 alussa laaditun suunnitelman mukaisesti.
6. Ukraina-tuki	Puolustusministeriö on toteuttanut Ukrainan materiaali- sekä koulutustukea tehdyn suunnitelman mukaisesti huomioiden kotimaisen puolustusteollisuuden osaaminen. Puolustushallinnon Ukrainan tuen keskipitkän aikavälin tavoitteet on tarkennettu ja tarvittavat resurssit valmisteltu.
7. Asevelvollisuuden kehittäminen	Puolustusministeriö on pilotoinut uudistetun kutsuntajärjestelmän ja käynnistänyt tarvittavat lainsäädäntömuutokset asevelvollisten käytön joustavoittamiseksi.
8. Vapaaehtoinen maanpuolustus	Puolustusministeriö on käynnistänyt vapaaehtoisen maanpuolustuksen kehittämisen tavoitetilatryöryhmän suositusten mukaisesti sekä kehittänyt vapaaehtoisen maanpuolustuksen rahoitusmekanismeja.

9. Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen hanke

Puolustusministeriö ja sen yhteydessä toimiva Turvallisuuskomitean sihteeristö ovat varmistaneet, että kokonaisturvallisuuden, kokonaismaanpuolustuksen ja Suomen sotilaallisen puolustamisen johtamisen erityispiirteet ja tarpeet ovat huomioitu ja yhteen sovitettu Valtioneuvoston turvallisuusjohtamisen toimintamalliin sitä kehitettäessä.

3.2 Puolustusvoimien keskeisimmät tulostavoitteet

Puolustusvoimien ensisijaisena tehtävänä on muodostaa ennaltaehkäisevä sotilaallinen pidäke ja tarvittaessa torjua maahamme kohdistuvat hyökkäykset. Puolustusta kehitetään pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti yhtenä kokonaisuutena osana liittokunnan yhteistä pelotetta ja puolustusta.

Puolustusta kehitetään nopeutetulla aikataululla muuttuneen toimintaympäristön kasvaneiden vaatimusten mukaisesti. Talousarviossa myönnettävillä mahdollisilla lisäresursseilla täydennetään pitkällä aikavälillä syntyneitä materiaallisen valmiuden puutteita, lisätään Puolustusvoimien henkilöstömäärää ja nostetaan toiminnan ja valmiuden tasoa.

Puolustusvoimat jatkaa Nato-jäsenyyteen liittyvää sotilaallista yhteensovittamista, jossa korostuu erityisesti yhteisoperaatiokyvyn kehittäminen. Puolustusvoimat valmistautuu toimimaan osana Naton alueellista suunnitelmaa, osallistumaan Naton rauhan ajan tehtäviin ja valmiusvelvoitteisiin. Puolustusjärjestelmän pitkän aikavälin kehittämisen ja Naton puolustus suunnittelun yhteensovittaminen on käynnissä. Naton tavoitteiden mukaisten suorituskykyjen rakentaminen tapahtuu asteittain osana Puolustusvoimien pitkän aikavälin kehittämistä.

Puolustusvoimat kehittää yhteistoimintakykyä Suomen keskeisten liittolaisten ja kumppanien kanssa. Tämä vahvistaa Suomen turvallisuutta ja luo edellytykset toimien koordinoinnille ja yhteensovittamiselle.

Puolustusvoimille asettuja, keskeisiä hallinnonalan yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita edistäviä toiminnallisia tulostavoitteita

Puolustusvoimilla on riittävän ennakkovaroituksen mahdollistava tilannekuva turvallisuusympäristöstä ja analyysikyky turvallisuusympäristöstä ja siihen vaikuttavista tekijöistä.
Puolustusvoimat on valvonut alueellista koskemattomuutta sekä ennalta ehkäissyt ja tarvittaessa torjunut alueloukkaukset osana liittokuntaa.
Puolustusvoimilla on valmius ja kyky osana liittokuntaa torjua sotilaallisen voiman käyttö ja sillä uhkaaminen koko maan alueella. Puolustusvoimat osallistuu Naton yhteisen pelotteen ja puolustuksen tehtäviin koko liittokunnan alueella.
Puolustusvoimat on yhteen sovittanut puolustuksen osaksi Naton yhteistä pelotetta ja puolustusta, osallistunut liittokunnan toimintaan ja toteuttanut Suomelle asetetut velvoitteet, ml. sitoutuminen yhteisen pelotteen ja puolustuksen tehtävien toimeenpanoon koko liittokunnan alueella artikla 5 mukaisesti.
Puolustusvoimat kykenee muodostamaan painopisteen kulloisenkin tilanteen vaatimusten mukaisesti torjuessaan sotilaallisen voiman käyttöä osana liittokuntaa.
Puolustusvoimat on ylläpitänyt toimintavalmiutta osallistua Naton tehtäviin liittokunnan asettamien velvoitteiden ja valmiusvaatimusten mukaisesti.
Puolustusvoimilla on valmius tukea muita viranomaisia.
Puolustusvoimilla on kyky määrittää tarpeet muille viranomaisille tarvittavasta tuesta (huomioiden Naton alueellinen suunnitelma) sekä kyky ottaa vastaan muun yhteiskunnan tukea Suomen sotilaalliseksi puolustamiseksi kokonaismaanpuolustuksen periaatteiden mukaisesti.
Puolustusvoimilla on valmius kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.

Puolustusvoimat on ylläpitänyt valmiutta osallistua ja on toteuttanut sille osoitetut sotilaalliset kriisinhallintatehtävät sekä kansainvälisen avunantamisen tehtävät ja ulkoministeriölle annettavat konsulipalvelujen tuen tehtävät.
Puolustusvoimat osallistuu liittokunnan jäsenenä kansainväliseen puolustusyhteistyöhön, ml. kansainvälinen harjoitustoiminta, sekä suorituskykyjen kehittäminen ja materiaaliyhteistyö, sisällöllisesti merkittävällä tavalla.

3.3 Kestävä kehitys

Puolustusministeriön hallinnonala jatkaa YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman (Agenda 2030) edistämistä painopisteinä vakaus ja turvallisuus, henkilöstön ja koulutettavien hyvinvointi, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus, ympäristövastuullisuus, energia- ja ilmastovastuullinen toiminta sekä elinkaariajattelun ja kiertotalouden tukeminen (*Kestävä kehitys ja vastuullisuus puolustushallinnossa*, PLM 9.2.2022, vastuullisuusraportti 2022).

Puolustusvoimille asetetut kestäväan kehitykseen ja vastuullisuuteen liittyvät tulostavoitteet

Kriisinhallintaan osallistuminen ja koulutettavien määrän ylläpitäminen vähintään nykyisellä tasolla
Osatavoite: Puolustusvoimat on kouluttanut henkilöitä sotilaallisen kriisinhallinnan tehtäviin ja osallistunut sotilaallisiin kriisinhallintaoperaatioihin poliittisten linjausten mukaisesti.
Ympäristövastuullisuutta toteutetaan Puolustusvoimien ympäristöstrategian mukaisesti.
Osatavoite: Puolustusvoimat on toteuttanut ympäristöriskien hallintaa ja haittojen ennaltaehkäisyä Puolustusvoimien ympäristöstrategiassa määritellyin toimenpitein.
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseen tähtääviä toimenpiteitä jatketaan ja yhteiskunnan energiamurroksesta aiheutuviin muutoksiin valmistaudutaan Puolustusvoimien Energia- ja ilmasto-ohjelman 2022–2025, puolustusministeriön energia- ja ilmastostrategisen ohjauksen ja valtioneuvoston hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.
Osatavoite: Puolustusvoimat on tukenut käyttäjätoimenpitein Puolustuskiinteistöjen tavoitteita kiinteistöjen energiatehokkuuden parantamisessa sekä kiinteistöenergian kokonaiskulutuksen ja päästöjen vähentämisessä. Tavoitteena on, että vuodesta 2010 vuoteen 2025 kiinteistöenergian kokonaiskulutus vähenisi 26,5 % ja CO ₂ -päästöt vähenisivät 75 %.
Osatavoite: Maa- ja meriliikenteestä aiheutuvien päästöjen vähentämistä on jatkettu siten, että Puolustusvoimien maa- ja meriliikenteen päästövähennystavoitteet toteutuvat 2030 loppuun mennessä.
Puolustushallinnon ilmastonmuutokseen sopeutumisen suunnitelman (5.4.2023) toimeenpanoa jatketaan suunnitelman mukaisesti.

3.4 Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Puolustusministeriön hallinnonalalla lähtökohtana on tasa-arvoinen ja yhdenvertainen toimintakulttuuri kaikkia organisaatiossa työskenteleviä, opiskelevia ja asepalvelustaan suorittavia kohtaan.

Puolustusvoimat edistää tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumista ylläpitämällä hallintoyksikkökohtaisia tasa-arvo ja -yhdenvertaisuussuunnitelmia sekä pitämällä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusnäkökulma suunnittelun ja toiminnan yhtenä peruslähtökohtana. Painopisteenä on suunnitelmien jalostaminen toimenpiteiksi.

Puolustusvoimat jatkaa Nato-integraatioprosessissa määriteltyä gender-toimintaa.

Puolustusvoimille asetetut tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvät tulostavoitteet

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmien laatiminen ja käytäntöön vienti Puolustusvoimissa

Osatavoite: Kaikilla Puolustusvoimien hallintoyksiköillä on päivitetty tasa-arvosuunnitelma, joka on viety käytäntöön.

Osatavoite: Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmissa on huomioitu myös valtioneuvoston tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa. (Valtioneuvosto, 31.08.2023)

Osatavoite: Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi ja toteuttamiseksi laadittujen suunnitelmien toimeenpano on toteutettu.

Miesten ja naisten työtyytyväisyydessä havaittujen erojen kaventaminen

Osatavoite: Syyt naisten heikompaan työtyytyväisyyteen on dokumentoidusti kartoitettu, toimenpiteet naisten työtyytyväisyyden edistämiseksi määritelty ja niiden toimeenpano on aloitettu.

4 Voimassaolo ja allekirjoitukset

Asiakirjalla vahvistetaan puolustusministeriön toimialan yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet sekä ministeriön ja Puolustusvoimien tärkeimmät tulostavoitteet vuodelle 2025. (Asetus valtion talousarviosta (1243/1992) 11 § ja 14 §)

Ministeriön verkkosivuilla www.defmin.fi/ministerio/toiminta_ja_talous on julkaistu ministeriön tulossopimus 2025 (VN/7624/2024-PLM-19), puolustusministeriön ja Puolustusvoimien tulossopimus 2025 (VN/7624/2024-PLM-16) sekä valtionavustuspäätöstä koskeva ministeriön ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tulostavoiteasiakirja 2025 (VN/7624/2024-PLM-18). Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnalla tuetaan hallinnonalalle asetettujen yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista.

Paikka ja päiväys

Puolustusministeri Antti Häkkänen

Kansliapäällikkö Esa Pulkkinen